

**UCHWAŁA NR LXIV/558/2022
RADY MIEJSKIEJ W STRYKOWIE**

z dnia 29 grudnia 2022 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji o uznanie za pomniki przyrody 2 drzew gatunku dąb szypułkowy
i 1 drzewa gatunku klon zwyczajny położonych w Dobieszkowie**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561) oraz art. 9 ust. 2, art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uznaje się, że wniesiona w dniu 15 października 2022 roku petycja w sprawie uznania za pomniki przyrody 2 drzew gatunku dąb szypułkowy i 1 drzewa gatunku klon zwyczajny położonych w Dobieszkowie nie zasługuje na uwzględnienie.

§ 2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej w Strykowie do powiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia oraz przesłania treści uchwały wraz z załącznikiem.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Miejskiej w Strykowie

Łukasz Orłowski

Uzasadnienie

W dniu 15 października 2022 roku do Urzędu Miejskiego w Strykowie wpłynęła drogą elektroniczną (e-mail) petycja, skierowana do Rady Miejskiej w Strykowie, złożona w interesie publicznym, o uznanie za pomniki przyrody 2 sztuk drzew z gatunku dąb szypułkowy zlokalizowanych pod współrzędnymi geograficznymi:

51° 51' 1.185" N; 19° 35' 26.465" E o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm: 461 cm

oraz

51° 51' 1.849" N; 19° 35' 27.227" E o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm: 347 cm,

rosnących na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 347/4 w Dobieszkowie, obręb geodezyjny Ługi, stanowiącej własność Gminy Stryków

a także 1szt. drzewa gatunku klon zwyczajny, zlokalizowanego pod współrzędnymi geograficznymi:

B 51° 51' 2.864" N; L 19° 35' 27.649" E o obwodzie pnia mierzonego na wysokości 130 cm: 307 cm,

rosnącego na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 338 w Dobieszkowie, obręb geodezyjny Ługi, stanowiącej własność Powiatu Zgierskiego.

W uzasadnieniu do petycji wskazano, iż pierścienice wskazanych wyżej drzew spełniają kryterium ilościowe, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody.

Zasadnicze znaczenie przy ustanawianiu pomnika przyrody ma uznanie organu, który podejmuje stosowną uchwałę. Nie ma w przepisach prawa precyzyjnie opisanych przesłanek, które pozwalają na określenie, które drzewo może stanowić pomnik, a które nie. Zasadniczymi przesłankami, jakimi powinna kierować się rada gminy, są przesłanki określone w art. 40 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.) "Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie". Jednocześnie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody reguluje wyznaczniki, jakimi powinny się wyróżniać poszczególne twory przyrody, aby móc zakwalifikować je jako pomniki przyrody. Projekt uchwały o ewentualnym ustanowieniu pomnika przyrody jest uzgadniany z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Z kolei zgodnie z art. 44 ust. 1 ww. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Ww. uchwała określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ww. ustawy. Przepisy nie regulują kwestii czasu, w jakim rada gminy powinna ustanowić pomnik przyrody.

Istotne jest, aby przed podjęciem uchwały o ustanowieniu pomników przyrody przeprowadzić rzetelną analizę dotyczącą spełnienia kryteriów uznania drzew za pomniki przyrody. Istotnym kryterium branym pod uwagę przy kwalifikacji danego drzewa do ochrony pomnikowej jest jego stan zdrowotny i jego wiek. Ważne jest także zapewnienie czynnego udziału właścicieli nieruchomości w procedurze.

Dokonując analizy stanu faktycznego oraz danych zawartych w petycji przeprowadzono wizję w terenie. W ocenie wykonujących oględziny pracowników Urzędu, mimo imponujących obwodów pni drzew, ochrona pomnikowa w tym przypadku nie jest konieczna. Brak potencjalnego zagrożenia ze strony działalności człowieka wynika z faktu, iż wszystkie proponowane do objęcia prawną ochroną drzewa rosną na terenie Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich, przez co zostały już objęte ochroną. Na terenie Parku obowiązują zakazy, w tym zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby Ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych - patrz §3 ust. 1 pkt 3 Uchwały Nr LV/1545/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie:

dostosowania formy prawnej Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z 2010 r. Nr 165 poz.1359).

Park posiada Plan Ochrony ustanowiony rozporządzeniem Nr 5/2003 Wojewody Łódzkiego z dnia 31.07.2003 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z 2003 r. Nr 231 poz. 2162). Plan ochrony stanowi zbiór informacji, zaleceń i ustaleń obowiązujących do wykorzystania przy wszystkich działaniach gospodarczych, wykonywanych przez organy administracji rządowej i samorządowej oraz jednostki organizacyjne, osoby prawne i fizyczne działające na obszarze Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. W myśl § 5 pkt 7 niniejszego rozporządzenia Plan ochrony ustala generalne zasady gospodarowania na terenie parku, które dotyczą w szczególności otoczenia opieką zabytków kultury materialnej, parków wiejskich, pomników przyrody i innych. Stosownie do treści § 6 ust. 2 pkt 10 rozporządzenia na obszarze całego Parku zakazuje się likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych z wyłączeniem działań wynikających z potrzeb racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia.

Poza opisaną powyżej formą ochrony przedmiotowych drzew, wnioskowany klon zwyczajny rośnie w pasie drogowym drogi publicznej powiatowej o Nr 5129E i jego ewentualne usunięcie, zgodnie z art. 83a ust. 2a ww. ustawy o ochronie przyrody, jest możliwe jedynie po uzyskaniu uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi.

Priorytetem winno być dążenie do zachowania równowagi między korzyściami płynącymi z objęcia ochroną prawną drzew a warunkami wynikającymi z położenia drzew w otoczeniu podwyższającym poziom ryzyka. Ochrona przyrody winna korespondować z działaniami podejmowanymi przez zarządzających infrastrukturą techniczną, znajdującą się w bezpośrednim sąsiedztwie drzew, np. w ramach utrzymania drogi czy konserwacji i utrzymania sieci energetycznej przebiegających w bezpośrednim sąsiedztwie drzew. Nie można pomijać także aspektów zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, a biorąc pod uwagę położenie przedmiotowych drzew w bezpośrednim sąsiedztwie infrastruktury drogowej i energetycznej, należy podkreślić, że drzewa zlokalizowane są w strefie ryzyka wymagającej prowadzenia pielęgnacji prewencyjnej, stałego monitoringu i ciągłej oceny zagrożenia złamaniem lub upadkiem.

Analizując warunki określone w § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody przedmiotowe drzewa spełniają wymogi obwodu minimalnego pnia. Analizując kolejno warunki określone w § 1 ust. 2 ww. rozporządzenia w zakresie wyróżniania się wnioskowanych drzew na tle innych:

- wysokość: w obydwu przypadkach wysokość jest charakterystyczna dla omawianego gatunku, w związku z powyższym warunek nie jest spełniony,
- pokrój lub inne cechy morfologiczne: charakterystyczne dla gatunku i miejsca,
- szerokość korony, wiek: charakterystyczne dla gatunku i miejsca.

Mając na uwadze powyższe, wnioskowane do uznania za pomniki przyrody drzewa z gatunku dąb szypułkowy oraz klon zwyczajny poza obwodami nie spełniają pozostałych warunków rozporządzenia Ministra Środowiska, nie wyróżniają się one na tle innych drzew na tym terenie i tym samym nie wymagają obejmowania ich dodatkową ochroną.

Inicjatywie nie można odmówić słuszności, jednakże niemożliwe jest na obecnym etapie uwzględnienie niniejszej petycji. Odmowa ta nie zamyka jednak drogi do utworzenia pomników przyrody w przyszłości.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie przedmiotowej uchwały o nieuwzględnieniu petycji jest uzasadnione.